

در راه خدا و در میدان جنگ حضور داشت. پیامبرﷺ فرمودند: راه خدا تنها جبهه و میدان نبرد نیست؛ اگر این جوان بیرون آمده تا پدر و مادر پیر خود را تأمین کند، در راه خداست؛ اگر برای رسیدگی به همسر و فرزندانش تلاش می‌کند، در راه خداست؛ اگر برای حفظ آبرو و عزت خویش کار می‌کند، در راه خداست و اگر برای پرداخت بدهی خود یا رفع نیاز مردم می‌کوشد، او نیز در مسیر الهی گام برمی‌دارد.

ایشان ادامه دادند: جهاد تنها در سنگر نظامی نیست؛ در جبهه داخلی نیز می‌توان مجاهد بود. کسی که نظام را حفظ می‌کند، آبرو و اقتصاد کشور را پاس می‌دارد، گرانی را کاهش می‌دهد و مشکلات مردم را برطرف می‌سازد، او نیز مجاهد فی سبیل‌الله است و در صف شهدا مأجور خواهد بود. معظم‌له در پایان تأکید کردند: اگر مسئولان و مردم هر یک در جای خود چنین نبیتی داشته باشند و برای خدا کار کنند، خیر و برکت نصیب جامعه می‌شود و نظام اسلامی با عدل و اخلاص استوار می‌ماند.

آیت‌الله مروی

کاربرد دروس برای طلاب تبیین شود

است؛ البته نمی‌گویم در ادبیات بمانید؛ اما در پیشرفت علمی شما نقش درجه یک دارد. استاد حوزه علمیه قم، با تأکید بر لزوم تبیین کاربرد دروس حوزوی برای طلاب، خاطرنشان کرد: هر درسی که می‌خوانید، باید کاربردی‌بودن آن را از عمق جان درک کنید. یکی از عوامل ایجاد روحیه یأس این است که کاربرد دروس را ندانیم. **اخلاق و تهذیب از عوامل موفقیت در مسیر طلبگی** وی توجه به مسائل اخلاقی و تهذیبی را از عوامل موفقیت در مسیر طلبگی عنوان کرد و افزود: تجربه ممتد حوزه‌های علمیه این است که نقش مسائل تهذیبی و اخلاقی در پیشرفت عمیق علمی انسان، نقش ویژه‌ای است.

لزوم عادت‌دادن خود به سحرخیزی و عبادت در زمان سحر و تأکید بر اهمیت تکریم استاد به‌عنوان یکی از سنت‌های سلف صالح حوزه‌های علمیه، از دیگر مواردی بود که آیت‌الله مروی، طلاب جوان را نسبت به رعایت آن‌ها توصیه کرد.

گفتنی است، آیت‌الله مروی در جریان این بازدید چندساعته، با حضور در حجره‌های طلاب، به گفت‌وگوی صمیمی با آن‌ها پرداخت.

وی با بیان اینکه سربازی حضرت حجت وَعَلَيْهِ‌السَّلَام خدمتی ماندنی، پایدار و پربار است، افزود: این را طلبه‌ای می‌گوید که تاکنون ۳۱ کشور دنیا رفته و با مجامع مختلف علمی دنیا آشناست.

ادبیات عرب را خوب بخوانید

دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه، با اشاره به الزامات و بایسته‌های موفقیت در مسیر طلبگی تصریح کرد: تأکید بسیار بسیار جدی بنده بر خوب خواندن ادبیات عرب است.

وی خطاب به طلاب جوان تصریح کرد: در آینده در هر مسیر علمی که برای خود می‌خواهید انتخاب کنید و در هر زمینه علوم دینی و فکری که بخواهید وارد شوید، ادبیات عرب، نقش اول را دارد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با بیان اینکه هرچه می‌توانید، با تلاش و جدیت ادبیات را بخوانید، اظهار کرد: شهید ثانی وَعَلَيْهِ‌السَّلَام می‌گوید: «من مجتهد بودم، از لبنان رفتم مصر و دوباره کتاب البهجةالمرضية را در محضر یک استاد ادیب مصری فراگرفتم.» این نشان‌دهنده اهمیت ادبیات عرب در مسیر طلبگی دارد.

وی خطاب به طلاب جوان اضافه کرد: نقش ادبیات عرب در پیشرفت شما، نقش درجه یک

آیت‌الله‌العظمی جوادى آملی

اگر میان حکومت و مردم شکاف ایجاد شود

اساس نظام آسیب می‌بیند

این مرجع تقلید، ضمن اشاره به نامه‌های امیرالمؤمنین علیه‌السلام در نهج‌البلاغه درباره کارگزاران حکومت بر ضرورت پرهیز از اختلاف میان ملت و دولت تأکید کردند و گفتند: اگر میان دولت و ملت شکاف ایجاد شود، اساس نظام آسیب می‌بیند.

گمراهی است. این اختلاف، غده بدخیم است؛ از همین روست که فرمود: هر اختلافی که بر پایه مخالفت باشد، یکی حق است و دیگری باطل و اگر به نزاع و تقابل بین افراد و گروه‌ها بینجامد، انحراف از مسیر الهی است.

حضرت آیت‌الله جوادى آملی در ادامه، ضمن اشاره به نامه‌های امیرالمؤمنین علیه‌السلام در نهج‌البلاغه درباره کارگزاران حکومت، بر ضرورت پرهیز از اختلاف میان ملت و دولت تأکید و ابراز کردند: اگر میان دولت و ملت شکاف ایجاد شود، اساس نظام آسیب می‌بیند. اگر مسئولی میان خواسته‌های عقلانی و نفسانی‌اش متزلزل باشد، از عدالت دور می‌شود.

ایشان با اشاره به سخنان امیرالمؤمنین علیه‌السلام در نامه ۵۹ نهج‌البلاغه تأکید کردند: حضرت به اسودبن قطبه می‌فرماید: «فَإِنَّ الْوَالِيَّ إِذَا اِخْتَلَفَ هَوَاؤُهُ مَتَعَهُ ذَلِكَ كَثِيرًا مِنَ الْعَدْلِ»، اگر خواست و میل والی یکسان نباشد و اختلاف درونی داشته باشد، از عدالت باز می‌ماند؛ زیرا کسی که دل و عقلش در مسیر واحدی حرکت نمی‌کند، نمی‌تواند عادل باشد. چنین فردی فاسد و خود بیمار است و جامعه را نیز بیمار می‌کند.

این استاد اخلاق اظهار کردند: در نهج‌البلاغه

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، جلسه هفتگی درس اخلاق حضرت آیت‌الله جوادى آملی، ۳۰ مهر در مسجد اعظم قم با حضور اقشار مختلف مردم برگزار شد.

ایشان در این جلسه در تفسیر کلام قصار ۱۸۳ امیرالمؤمنین علیه‌السلام در نهج‌البلاغه با مضمون «مَا اخْتَلَفْتُ دُعَوَاتِي إِلَّا كَانَتْ إِخْدَاهُمَا ضَلَالَةً» بیان کردند: هر جا اختلاف در ادعا باشد، یکی از آن دو بر باطل است؛ زیرا در حق هرگز با هم تعارض ندارند، دو مؤمن و دو طاهر، هیچ‌وقت با هم اختلاف ندارند.

معظم‌له با اشاره به‌معنای واژه «اختلاف» افزودند: اختلاف دوگونه است؛ گاهی از خلافت می‌آید و گاهی از مخالفت. اگر اختلاف از خلافت باشد، رحمت است؛ مانند همین اختلافی که در نظام هستی هست که خداوند می‌فرماید: ما این اختلاف شب و روز را انجام دادیم. این اختلاف، تضاد و نزاع نیست؛ بلکه جانشینی و تداوم است؛ پیامبرﷺ نیز درباره جامعه اسلامی فرمود: «اِخْتِلَافٌ أَمْتِي رَحْمَةٌ» در جامعه اسلامی نیز اختلاف امتی که به‌معنای همکاری و جانشینی در انجام وظیفه باشد، رحمت است؛ اما اختلافی که ریشه در مخالفت داشته باشد، منشأ فساد و

نماینده دفتر مقام‌معظم‌رهبری در بنگلادش

جایگاه ایران در جهان اسلام به‌شدت ارتقا یافته است

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده موسوی گفت: در دیدارهایی که در بنگلادش داشتیم، واکنش مردم و نخبگان نسبت به مواضع ایران بسیار مثبت بود. حتی در دانشگاه داکا، حدود ۳۰۰ دانشجوی علوم سیاسی درباره عملکرد ایران در برابر رژیم صهیونیستی بحث می‌کردند و از ادامه مقاومت ایران حمایت داشتند. به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمهدی علیزاده موسوی نماینده دفتر مقام معظم رهبری در بنگلادش در جریان بازدید از خبرگزاری حوزه، در نشست با حجت‌الاسلام والمسلمین رضا رستمی مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه، با اشاره به اهمیت رسانه، اظهار کرد: در دنیای امروز، کسی موفق‌تر است که پیش از دیگران به خبر دست یابد و بتواند آن را به نتایج و اهداف خود برساند.

شبه‌قاره؛ قطب جمعیتی و فکری جهان اسلام

وی در ادامه به اهمیت جایگاه شبه‌قاره در جهان اسلام اشاره کرد و افزود: شبه‌قاره قطب جمعیتی جهان اسلام به‌شمار می‌رود. این منطقه مرکز بسیاری از اندیشمندان بزرگ جهان اسلام است که تأثیرات چشم‌گیری در اندیشه و فقه اسلامی دارند.

لزوم توجه بیشتر به شبه‌قاره در سیاست‌های جهانی نماینده دفتر مقام معظم رهبری در بنگلادش، با بیان اینکه علی‌رغم اهمیت بالای شبه‌قاره، در سیاست‌گذاری‌های جهانی، به این منطقه کمتر توجه شده است، خاطرنشان کرد: نگاه لازم به شبه‌قاره به‌طور کافی وجود ندارد. این در حالی است که مردمان این منطقه در کنار ما هستند و در بسیاری از مسائل سیاسی و اجتماعی، هم‌راستا با ایران حرکت کرده‌اند؛ به‌عنوان مثال در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اخیر، مردم و دولت پاکستان حمایت‌های چشم‌گیری از ما داشتند.

وی در ادامه گفت: اگر ما به این منطقه توجه ویژه‌ای نداشته باشیم، ممکن است به‌تدریج این جمعیت مسلمان از دست رفته و فاصله‌ها بیشتر شود؛ به‌همین دلیل باید توجه بیشتری به شبه‌قاره داشته باشیم و آن را در سیاست‌های خود لحاظ کنیم.

ارتقای جایگاه ایران در جهان اسلام

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده موسوی با اشاره به سفرهای اخیر خود به افغانستان، بنگلادش و عربستان، از تغییر محسوس نگاه ملت‌ها و مسئولان کشورهای اسلامی نسبت به جمهوری اسلامی ایران خبر داد و گفت: امروز ایران در جهان اسلام به‌عنوان محور قدرت و مقاومت شناخته می‌شود.

فرصت ویژه برای رسانه‌ها

استاد حوزه علمیه قم با تأکید بر اهمیت نقش رسانه‌ها، گفت: جایگاه ایران در جهان اسلام به‌شدت ارتقا یافته و اکنون زمان آن است که رسانه‌های ایرانی، با انعکاس هوشمندانه این بازتاب‌ها، از این فرصت برای تقویت گفتمان مقاومت و وحدت امت اسلامی بهره ببرند. در حال حاضر، کشورهای شبه‌قاره به‌ویژه بنگلادش و افغانستان، بیش از گذشته با مواضع جمهوری اسلامی همراه و همدل هستند.

فرصت‌های اقتصادی و تجاری ایران

در تعامل با بنگلادش

وی همچنین به جایگاه ویژه بنگلادش در جهان اسلام اشاره و روابط فرهنگی و مذهبی نزدیک آن با ایران، افزود: بنگلادش با بازاری با ظرفیت ۱۸۰ میلیون نفر، از نظر اقتصادی برای ایران فرصت‌های زیادی به‌همراه دارد. علاوه بر این، اگر به جمعیت بنگال غربی نیز توجه کنیم، حدود ۱۰۰ میلیون نفر دیگر به این جمعیت افزوده می‌شود که این امر بر اهمیت بازار و فرصت‌های اقتصادی این منطقه می‌افزاید.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیزاده موسوی اظهار کرد: به نظر من، ظرفیت‌های زیادی در این حوزه وجود دارد که باید به آن توجه کنیم. در تمام این فعالیت‌ها، نقش رسانه و خبر بسیار مهم است. ما آمادگی داریم، شعبه‌ای از خبرگزاری حوزه را در این منطقه تأسیس کنیم.

منشور قرآنی شیعه با حضور آیت‌الله اعرافی، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدافتخار

نقوی، معاونان حوزه علمیه و جمعی از پژوهشگران و اساتید قرآنی رونمایی شد.

به گزارش خبرگزاری شبستان، منشور قرآنی شیعه با حضور آیت‌الله علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، حجج‌اسلام والمسلمین سیدافتخار نقوی از پاکستان، محمدحسن زمانی رئیس انجمن قرآن و مستشرقان و محمدصادق یوسفی‌مقدم رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن، معاونان حوزه علمیه و جمع دیگری از محققان و اساتید قرآنی، در مدرسه علمیه معصومیه قم رونمایی شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی رضایی اصفهانی، رئیس انجمن قرآن‌پژوهی حوزه‌های علمیه، در این مراسم گفت: هدف از تولید منشور قرآنی، با توجه به شبهاتی که در مورد قرآن شیعه مطرح می‌شود، انتشار یک سند متفن در مورد قرآن از طرف حوزه علمیه قم و بزرگان و مراجع شیعه است که به دنیا عرضه شود.

وی افزود: انجمن قرآن‌پژوهی حوزه، با همکاری انجمن قرآن و مستشرقان سندی در این باره با عنوان منشور قرآن از منظر شیعه اثنی‌عشری تولید کردند. بررسی اولیه این منشور در اجلاس مدیران مراکز قرآنی قم با حضور نمایندگان و مسئولان ۶۰ نهاد و مرکز قرآنی انجام شد و سپس به تأیید برخی از مراجع معظم و علمای حوزه رسید.

رئیس انجمن قرآن‌پژوهی حوزه‌های علمیه اضافه کرد: این منشور به تأیید آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی، آیت‌الله‌العظمی سبحانی، آیت‌الله حسینی بوشهری و

منشور قرآنی شیعه رونمایی شد

آیت‌الله اعرافی، حجج‌اسلام عباسی رئیس جامعةالمصطفی و افتخار نقوی و برخی شخصیت‌های دیگر رسیده است و نکاتی را پیرامون آن بیان کردند. آیت‌الله اعرافی تأکید کردند: مستندات این منشور در قالب جزوه و کتابی منتشر شود. این کار نیز به چاپ رسید.

وی افزود: در این کتاب دست‌خط همه مراجع و علمایی که منشور را تأیید کرده‌اند، وجود دارد و معاونت بین‌الملل المصطفی وَعَلَيْهِ‌السَّلَام نیز بنا دارد، این منشور را ترجمه و منتشر کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی اصفهانی، با بیان اینکه این کار نیازمند اقداماتی چون اطلاع‌رسانی توسط رسانه‌های مختلف به‌خصوص رسانه‌های قرآنی است، گفت: در سطح بین‌المللی نیز لازم است، معاونت جامعة المصطفی و معاونت حوزه علمیه، این منشور را در عرصه بین‌المللی معرفی کنند تا الگویی برای سایر منشورها هم باشد. منشور امامت نیز مورد نیاز است و باید تدوین شود.

